

**Analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Gminy
Rajgród za 2014 rok**

Rajgród 2015

1. Wstęp

Podstawę do przeprowadzenia „Analizy stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Gminy Rajgród za 2014 rok” stanowią zapisy ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. 2013, poz. 1399 z późn. zm.) zwanej dalej w skrócie „u.c.p.g.

Zgodnie z art. 3 ust. 2 u.c.p.g., gminy zapewniają czystość i porządek na swoim terenie i tworzą warunki niezbędne do ich utrzymania. W punkcie 10 ww. artykułu gminy zobowiązane zostały do dokonania corocznej analizy stanu gospodarki odpadami komunalnymi, w celu weryfikacji możliwości technicznych i organizacyjnych gminy w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi. Analizę przeprowadzono w odniesieniu do roku 2014.

Zakres analizy stanu gospodarki odpadami komunalnymi obejmuje:

- możliwości przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania;
- ilości odpadów wytwarzanych na terenie gminy Rajgród;
- analizę potrzeb inwestycyjnych związanych z gospodarowaniem odpadami komunalnymi;
- koszty poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych;
- liczbę mieszkańców.

2. Uwarunkowania prawne

Znowelizowane przepisy u.c.p.g nałożyły na gminę szereg nowych zadań i obowiązków związanych z utrzymaniem czystości i porządku. Od 1 lipca 2013 r. zaczął funkcjonować nowy system gospodarowania odpadami komunalnymi oparty o system selektywnej zbiórki odpadów z podziałem na: bezpośredni odbiór odpadów od właścicieli nieruchomości oraz odbiór odpadów selektywnie zebranych dostarczanych samodzielnie do Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych tzw. PSZOK, który został utworzony przy Zakładzie Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Rajgrodzie.

Wprowadzenie nowego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi ma służyć przede wszystkim osiągnięciu konkretnych celów ekologicznych, istotnych dla naszego zdrowia i jakości życia. Teraz każdy właściciel nieruchomości płaci nie tyle za odbiór i składowanie śmieci, ale przede wszystkim za ich prawidłowe przetworzenie w Regionalnych Instalacjach Przetwarzania Odpadów Komunalnych spełniających rygorystyczne normy. Każdy właściciel nieruchomości, na której powstają odpady komunalne z mocy ustawy obciążony jest tzw. „opłatą śmieciową”, dzięki czemu wywożenie odpadów do lasów i przydrożnych rowów ma stać się nieopłacalne.

Zgodnie z zapisami u.c.p.g gminy zobowiązane są m.in. do:

- 1) objęcia wszystkich właścicieli nieruchomości na terenie gminy systemem gospodarowania odpadami komunalnymi;
- 2) nadzorowania gospodarowania odpadami komunalnymi, w tym realizacji zadań powierzonych podmiotom odbierającym odpady komunalne od właścicieli nieruchomości;
- 3) ustanowienia selektywnego zbierania odpadów komunalnych obejmującego co najmniej następujące frakcje odpadów: papier, metal, tworzywa sztuczne, szkło i opakowania

wielomateriałowe oraz odpady komunalne ulegające biodegradacji, w tym odpady opakowaniowe ulegające biodegradacji;

4) tworzenia punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych w sposób zapewniający łatwy dostęp dla wszystkich mieszkańców gminy, w tym wskazują miejsca, w których mogą być prowadzone zbiórki zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego pochodzącego z gospodarstw domowych;

5) zapewnienia osiągnięcia odpowiednich poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami oraz ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania;

6) osiągnięcia do dnia 31 grudnia 2020 r.:

a) poziomu recyklingu i przygotowania do ponownego użycia następujących frakcji odpadów komunalnych: papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła w wysokości co najmniej 50% wagowo,

b) poziomu recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych stanowiących odpady komunalne w wysokości co najmniej 70% wagowo.

7) ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania:

a) do dnia 16 lipca 2013 r. - do nie więcej niż 50% wagowo całkowitej masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania,

b) do dnia 16 lipca 2020 r. - do nie więcej niż 35% wagowo całkowitej masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania w stosunku do masy tych odpadów wytworzonych w 1995 r.,

8) prowadzenia działań informacyjnych i edukacyjnych w zakresie prawidłowego gospodarowania odpadami komunalnymi, w szczególności w zakresie selektywnego zbierania odpadów komunalnych,

9) zapewnienia, budowy, utrzymania i eksploatacji własnych lub wspólnych z innymi gminami regionalnych instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych,

10) zorganizowania przetargu na odbiór lub odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych,

11) pokrycia kosztów funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi z pobranych od właścicieli nieruchomości opłat,

12) prowadzenia rejestru działalności regulowanej w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości;

Celem wdrożenia powyższych obowiązków w latach 2012 – 2014 Gmina Rajgród podjęła szereg działań związanych z wprowadzeniem na terenie gminy nowego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, w tym określono model zbiórki odpadów (zbierane frakcje, częstotliwość odbioru), skalkulowano wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami, a następnie przyjęto uchwały, które samorząd był zobowiązany podjąć na mocy u.c.p.g.

2. Możliwości przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania w 2014 r

Wymagania i cele w zakresie gospodarki odpadami zostały określone w dokumentach wiążących kraje członkowskie, takich jak:

- Dyrektywa 2000/76/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 4 grudnia 2000 r. w sprawie spalania odpadów (tzw. dyrektywa ramowa o odpadach) (Dz. Urz. WE L 332 z 28.12.2000, str. 91, z późn. zm.),
- Dyrektywa Rady 1999/31/WE z dnia 26 kwietnia 1999 r. w sprawie składowania odpadów (Dz. Urz. WE L 182 z 16.07.1999, str. 1, z późn. zm.),
- Dyrektywa 94/62/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 20 grudnia 1994 r. w sprawie opakowań i odpadów opakowaniowych (Dz. Urz. WE L 365 z 31.12.1994, str. 10, z późn. zm.).

Do kluczowych wymagań UE w zakresie gospodarki odpadami, jakie należało ująć w planowanym systemie gospodarowania odpadami należą:

- ograniczenie ilości wytwarzanych odpadów komunalnych oraz ich zagospodarowania zgodnego z przyjętą hierarchią postępowania z odpadami w systemie zbierania i zagospodarowania wytwarzanych odpadów,
- ograniczenie ilości odpadów ulegających biodegradacji kierowanych na składowiska odpadów,
- osiągnięcie określonych przez UE poziomów odzysku i recyklingu odpadów opakowaniowych.

Struktura zagospodarowania odpadów komunalnych do tej pory opierała się na ich składowaniu. Hierarchia postępowania z odpadami, na której zgodnie z wymaganiami UE, powinien opierać się nowy system gospodarowania odpadami, określa składowanie jako najmniej pożądaną metodę zagospodarowania odpadów komunalnych. Konieczne zatem stało się zaprojektowanie nowego modelu gospodarowania odpadami w województwie podlaskim.

Zgodnie z nowym systemem gospodarki odpadami komunalnymi, w każdym z wyznaczonych regionów powinny docelowo funkcjonować regionalne instalacje przetwarzania odpadów komunalnych (RIPOK). Szczegółowe wymagania, jakie powinna spełniać instalacja RIPOK, wynikają z ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach (Dz.U. z 2013 poz. 21 ze zm.) oraz rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 11 września 2012 r. w sprawie mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych (Dz. U z 2012, poz.1052) . Regionalna instalacja przetwarzania odpadów komunalnych to zakład zagospodarowania odpadów o mocy przerobowej wystarczającej do przyjmowania i przetwarzania odpadów z obszaru zamieszkałego przez co najmniej 120 000 mieszkańców, spełniający wymagania najlepszej dostępnej techniki lub technologii, o której mowa w art. 143 ustawy prawo ochrony środowiska oraz zapewniający termiczne przekształcanie odpadów lub:

- 1) mechaniczno-biologiczne przetwarzanie (MBP) zmieszanych odpadów komunalnych i wydzielanie ze zmieszanych odpadów komunalnych frakcji nadających się w całości lub w części do odzysku,
- 2) przetwarzanie selektywnie zebranych odpadów zielonych i innych bioodpadów oraz wytwarzanie z nich produktu o właściwościach nawozowych lub środków wspomagających uprawę roślin, spełniającego wymagania określone w przepisach odrębnych,
- 3) składowanie odpadów powstających w procesie mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych o pojemności pozwalającej na przyjmowanie przez okres nie krótszy niż 15 lat odpadów w ilości nie mniejszej niż powstająca w instalacji do mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych.

Miejszem zagospodarowania odpadów przez podmioty odbierające odpady komunalne od właścicieli nieruchomości z terenu Miasta i Gminy Rajgród jest:

Regionalna Instalacja Przetwarzania Odpadów Komunalnych (Zakład zagospodarowania odpadów w Koszarówce, prowadzona przez BIOM sp. z o.o. z siedzibą w Dolistowie Starym I 144, 19-124 Jaświły).

3. Liczba osób

Liczba osób według złożonych deklaracji: 3703.

- 3233 osoby w zabudowie jednorodzinnej
- 470 osób w zabudowie wielorodzinnej

- 1111 właścicieli nieruchomości zamieszkałych (zabudowa jednorodzinna)
- 198 właścicieli nieruchomości zamieszkałych (zabudowa wielorodzinna)

697 gospodarstw domowych nie segreguje odpadów komunalnych (53%)

612 gospodarstw domowych segreguje odpady komunalne (47%)

4. Ilość odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie gminy Rajgród

20 03 01 – niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne

Miesiąc	Ilość (Mg)
Styczeń	51,54
Luty	48,54
Marzec	51,82
Kwiecień	59,74
Maj	81,16
Czerwiec	82,22
Lipiec	119,52
Sierpień	116,02
Wrzesień	81,40
Październik	84,26
Listopad	59,42
Grudzień	65,40
Razem:	901,04

15 01 01- opakowania z papieru i tektury

Miesiąc	Ilość (Mg)
Styczeń	0,32
Luty	0,44
Marzec	0,46
Kwiecień	0,62
Maj	0,23
Czerwiec	0,44
Lipiec	0,22
Sierpień	0,34
Wrzesień	1,36

Październik	0,66
Listopad	0,42
Grudzień	0,44
Razem:	5,95

15 01 02 i 20 01 39- opakowania z tworzyw sztucznych

Miesiąc	Ilość (Mg)
Styczeń	0,66
Luty	0,92
Marzec	1,14
Kwiecień	1,01
Maj	0,76
Czerwiec	0,78
Lipiec	1,32
Sierpień	0,88
Wrzesień	1,54
Październik	1,12
Listopad	1,14
Grudzień	1,00
Razem:	12,27

15 01 07 i 20 01 02- opakowania ze szkła

Miesiąc	Ilość (Mg)
Styczeń	1,24
Luty	1,40
Marzec	1,96
Kwiecień	1,94
Maj	1,49
Czerwiec	1,02
Lipiec	1,26
Sierpień	1,84
Wrzesień	1,82
Październik	1,66
Listopad	1,66
Grudzień	1,40
Razem:	18,69

15 01 04- opakowania z metali

Miesiąc	Ilość (Mg)
Styczeń	0,12
Luty	0,07
Marzec	0,36
Kwiecień	-
Maj	0,12

Czerwiec	0,04
Lipiec	-
Sierpień	-
Wrzesień	-
Październik	-
Listopad	-
Grudzień	-
Razem:	0,71

W III i IV kwartale 2014 r. Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Rajgrodzie przekazał następującą ilość odpadów z PSZOK:

20 01 01- papier i tektura

Miesiąc	Ilość (Mg)
Lipiec	0,14
Sierpień	0,28
Wrzesień	0,16
Październik	0,18
Razem:	0,76

20 01 39- tworzywa sztuczne

Miesiąc	Ilość (Mg)
Lipiec	0,1
Sierpień	0,26
Wrzesień	1,14
Październik	0,00
Listopad	0,16
Grudzień	0,24
Razem:	1,90

20 01 02- szkło

Miesiąc	Ilość (Mg)
Lipiec	0,96
Sierpień	1,58
Wrzesień	-
Razem:	2,24

20 03 07- odpady wielkogabarytowe

Miesiąc	Ilość (Mg)
Lipiec	-
Sierpień	-
Wrzesień	1,2
Razem:	1,2

5. Koszty poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych

Nowy system gospodarki odpadami komunalnymi, zgodnie z założeniami ustawodawcy oparty ma być na zasadzie samobilansowania. Zasada ta oznacza, iż środki pochodzące z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi uiszczanych przez właścicieli nieruchomości powinny w całości pokryć koszty związane z funkcjonowaniem systemu. W konsekwencji na systemie gospodarki odpadami komunalnymi gmina nie może zarabiać (przeznaczać nadwyżki środków na cele niezwiązane z nowym systemem gospodarki odpadami komunalnymi), jak i nie może go dofinansowywać z innych źródeł „ogólnego budżetu gminy” (ze środków pochodzących co do zasady z innych źródeł aniżeli opłata za gospodarowanie odpadami komunalnymi).

Zamknięty katalog celów na które mogą zostać wydatkowane środki z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi zamieszczony został w art. 6r ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach. Zgodnie z ustępem 2 tego artykułu z pobranych opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi gmina pokrywa koszty funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, które obejmują koszty:

- 1) odbierania, transportu, zbierania, odzysku i unieszkodliwiania odpadów komunalnych,
- 2) tworzenia i utrzymania punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych,
- 3) obsługi administracyjnej tego systemu,
- 4) edukacji ekologicznej w zakresie prawidłowego postępowania z odpadami komunalnymi.

Jednocześnie, w wyniku nowelizacji ze stycznia 2013 roku, do art. 6r dodano nowy ustęp 2a stanowiący, iż z pobranych opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi gmina może pokryć koszty wyposażenia nieruchomości w pojemniki lub worki do zbierania odpadów komunalnych oraz koszty utrzymywania pojemników w odpowiednim stanie sanitarnym, porządkowym i technicznym.

W 2014 r. koszty gospodarki odpadami komunalnymi kształtowały się następująco:

KOSZTY ODBIORU, TRANSPORTU I ZAGOSPODAROWANIA ODPADÓW KOMUNALNYCH RIPOK w Koszarówce oraz koszty przedsiębiorcy odbierającego odpady komunalne	421134,94 zł
KOSZTY UTRZYMANIA PUNKTU SELEKTYWNEGO ZBIERANIA ODPADÓW KOMUNALNYCH Koszty utrzymania PSZOK przez Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Rajgrodzie	28195,20 zł
KOSZTY ADMINISTRACYJNE SYSTEMU W tym wynagrodzenia osób wykonujących zadania związane z prowadzeniem systemu (umowy o pracę), szkolenia, zakup materiałów i wyposażenia biurowego (wyposażenie stanowisk pracy, koszty administracyjne, licencje, programy, telefon służbowy), koszty prowadzonych postępowań.	76067,47 zł
Łącznie:	525397,61 zł

Opłaty z tytułu gospodarowania odpadami komunalnymi na dzień 31 grudnia 2014 r.

kształtują się następująco:

- wpływy z tytułu opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi (także wpłaty za 2013 r.) – 579275,63 zł, w tym nadpłaty (1742,76zł)
- naliczenia z tytułu opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi- 615073,87 zł
- nieuregulowane zobowiązania z tytułu opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi za 2013r. 4595,76 zł;
- za 2014r. 32815,24 zł

Razem zaległości: 37411,00 zł

W 2014 r. dochód wykonany wyniósł: 579275,63 zł

6. Liczba właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy, o której mowa w art. 6 ust. 1, w imieniu których gmina powinna podjąć działania, o których mowa w art. 6 ust. 6-12

Wszyscy właściciele nieruchomości, którzy pozbywają się z terenu nieruchomości nieczystości ciekłych, oraz właściciele nieruchomości, którzy nie są obowiązani do ponoszenia opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi na rzecz gminy, wykonując obowiązek określony w art. 5 ust. 1 pkt 3b, są obowiązani do udokumentowania w formie umowy korzystania z usług odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych.

Gmina Rajgród w 2014 r. nie podejmowała działań, o których mowa w art. 6, ust. 6 – 12 u.c.p.g. Działania takie zostały zaplanowane na 2015 r.

7. Podsumowanie

Roczna analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Gminy Rajgród za 2014 rok została opracowana w celu weryfikacji możliwości technicznych i organizacyjnych gminy w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi. Analiza ta ma również dostarczyć informacji o liczbie mieszkańców, liczbie właścicieli nieruchomości objętych nowym systemem gospodarowania odpadami komunalnymi, ale przede wszystkim dostarczyć niezbędnych informacji dla stworzenia najbardziej efektywnego ekonomicznie systemu gospodarki odpadami komunalnymi.

Priorytetowym zadaniem dla Gminy Rajgród na lata następne jest dalsze uświadamianie mieszkańców gminy w zakresie gospodarki komunalnej w celu ograniczenia ilości wytwarzanych odpadów komunalnych oraz racjonalnego sortowania odpadów komunalnych w celu osiągnięcia określonych przez Unię Europejską poziomów odzysku i recyklingu odpadów.

Sporządziła: Monika Obrycka- referent ds. gospodarki komunalnej